

Cục diện chính trị thế giới, trật tự kinh tế toàn cầu và văn minh nhân loại trong bối cảnh mới: Những vấn đề đặt ra cho Việt Nam và Đức

Hà Phương

06:06, ngày 30-10-2025

TCCS - Ngày 29-10-2025, tại trụ sở Trung ương Đảng, Đối thoại lý luận lần thứ 10 giữa Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Dân chủ xã hội Đức (SPD) diễn ra, với chủ đề: “Cục diện chính trị thế giới, trật tự kinh tế toàn cầu và văn minh nhân loại trong bối cảnh mới: Những vấn đề đặt ra cho Việt Nam và Đức”. Ủy viên Bộ Chính trị, Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương Nguyễn Xuân Thắng và Phó Chủ tịch Liên bang SPD, đồng Chủ tịch SPD bang North Rhine - Westphalia Achim Post chủ trì cuộc đối thoại.

Phát biểu khai mạc, đồng chí Nguyễn Xuân Thắng cho biết, cuộc đối thoại là dịp để hai đảng cùng nhau trao đổi, chia sẻ nhận thức, đánh giá và dự báo về những vấn đề quan trọng, những thay đổi sâu sắc mang tính thời đại, qua đó nâng cao vị thế, vai trò của hai đảng tại mỗi quốc gia cũng như trên trường quốc tế.

Cuộc đối thoại diễn ra trong lúc toàn Đảng, toàn dân Việt Nam đang lấy ý kiến góp ý vào dự thảo các văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng, chuẩn bị các công việc cho Đại hội XIV của Đảng diễn ra trong thời gian tới. Trong bối cảnh đó, đồng chí Nguyễn Xuân Thắng chia sẻ ba vấn đề trọng tâm: *Thứ nhất*, cục diện chính trị, an ninh toàn cầu phức tạp hiện nay đòi hỏi phải nâng tầm và đẩy mạnh tự chủ chiến lược trong phát triển quốc gia và bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ. *Thứ hai*, thế giới đang chuyển từ trật tự kinh tế cũ sang trật tự

kinh tế mới đa cực, đa trung tâm, đa loại hình chủ thể, với nhiều định chế vừa hợp tác, vừa cạnh tranh;... là thời cơ để Việt Nam tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu mới. Tuy nhiên, quá trình này cũng đối mặt với nhiều áp lực cạnh tranh khốc liệt, nhất là mặt trái của công nghệ, của trí tuệ nhân tạo (AI)...; nguy cơ tụt hậu, lạc hậu. Thứ ba, quá trình toàn cầu hóa và nền văn minh mới mở ra không gian giao lưu nhân dân rộng lớn, với tư duy mới. Tuy nhiên, sự hội nhập và lan truyền không kiểm soát có thể dẫn đến các luồng văn hóa ngoại lai, phai nhạt bản sắc... Bối cảnh mới đặt ra yêu cầu là vừa phải tiếp thu có chọn lọc tinh hoa văn hóa của nhân loại, vừa giữ vững và phát huy giá trị văn hóa truyền thống; hiện thực hóa chủ trương: phát huy sức mạnh văn hóa, con người Việt Nam, đưa văn hóa thực sự là sức mạnh nội sinh, nguồn lực và động lực đột phá để phát triển nhanh, bền vững đất nước.

Từ thực tiễn đó, đồng chí Nguyễn Xuân Thắng nhấn mạnh vấn đề “*tự chủ chiến lược*” là chủ trương hết sức quan trọng, có ý nghĩa quyết định để Việt Nam tận dụng được các cơ hội, xu thế phát triển mới, chủ động, linh hoạt ứng phó, vượt qua các thách thức toàn cầu. Đồng chí Nguyễn Xuân Thắng cho rằng, để đạt được những mục tiêu “*tự chủ chiến lược*”, cần chú ý một số nội dung sau: *Một là*, tăng cường nội lực quốc gia vững mạnh. Năng lực đó không chỉ dừng lại ở khả năng phản ứng với các biến động bên ngoài, mà cần có khả năng chủ động nhìn xa, trông rộng, dự báo chính xác và định vị chiến lược trong cấu trúc quyền lực khu vực. *Hai là*, xây dựng vị thế quốc tế và khả năng cân bằng chiến lược. Tự chủ chiến lược đòi hỏi khả năng xử lý các mối quan hệ đối ngoại cân bằng, mềm dẻo nhưng vững chắc, không để bị cuốn vào xung đột, không để bị rơi vào thế bị động, phụ thuộc.

Với sự tin cậy, hiểu biết và chia sẻ lợi ích chung, đồng chí Nguyễn Xuân Thắng mong muốn tiếp tục nâng tầm quan hệ, tăng cường hợp tác với Cộng hòa Liên bang Đức và Đảng Dân chủ xã hội Đức, nhằm tận dụng được cơ hội phát triển và ứng phó

có hiệu quả với các thách thức toàn cầu, góp phần định hình một trật tự quốc tế công bằng, cởi mở, bao trùm, vì lợi ích chung của nhân loại.

Phát biểu tại cuộc đối thoại, Phó Chủ tịch Liên bang SPD, đồng Chủ tịch SPD bang North Rhine - Westphalia Achim Post bày tỏ cảm ơn sự đón tiếp trọng thị và nồng hậu của phía Việt Nam, đồng thời đánh giá cao những thành tựu mà Việt Nam đã đạt được trong công cuộc đổi mới, phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế. SPD coi trọng mối quan hệ hợp tác lý luận với Đảng Cộng sản Việt Nam, coi đây là một trong những cơ chế đối thoại quan trọng, giúp hai đảng chia sẻ kinh nghiệm trong hoạch định chính sách, phát triển bền vững, công bằng xã hội và ứng phó với các thách thức toàn cầu, góp phần khai thác các dư địa, thúc đẩy mạnh mẽ quan hệ giữa hai nước.

Phó Chủ tịch Liên bang SPD, đồng Chủ tịch SPD bang North Rhine – Westphalia Achim Post Achim Post chia sẻ quan điểm, cách thức trong chính sách đối ngoại của Đảng SPD nhằm ứng phó với nhiều cuộc khủng hoảng. Theo đó, có ba nguyên tắc Đảng SPD đề ra để ứng phó trong một thế giới luôn căng thẳng, gồm: (i) Định hướng hòa bình và ngoại giao, trong đó hòa bình là cốt lõi của chính sách đối ngoại dân chủ xã hội; (ii) SPD đặt trọng tâm vào hợp tác đa phương thay vì hợp tác đơn phương; (iii) Chính sách hiện thực định hướng giá trị. Phó Chủ tịch Liên bang SPD, đồng Chủ tịch SPD bang North Rhine - Westphalia khẳng định, trong bối cảnh thế giới có nhiều thay đổi, cần có sự trao đổi, chia sẻ để tạo dựng niềm tin, chung tay chia sẻ để tìm các giải pháp giải quyết các vấn đề đặt ra.

Bàn thảo về cơ hội cũng như thách thức đến từ thành tựu khoa học - công nghệ, Ủy viên Trung ương Đảng, Thứ trưởng Bộ Công an, Thượng tướng Lê Quốc Hùng khuyến nghị một số đề xuất nhằm tăng cường hợp tác Việt Nam - Đức trong lĩnh vực an ninh phi truyền thống. Trước hết, cần nâng cao nhận thức về an ninh phi truyền thống, xây dựng và củng cố lòng tin chiến lược giữa các quốc gia trở thành

yêu cầu cấp thiết, nhằm giải quyết bất đồng, kiềm chế xung đột. Các quốc gia cần có những cam kết mạnh mẽ hơn, hỗ trợ toàn diện hơn nữa cho sự phát triển toàn cầu. Bên cạnh đó, tăng cường phối hợp trong các cơ chế đa phương. Với vai trò là thành viên tích cực của nhiều tổ chức quốc tế và khu vực, hai nước cần tiếp tục phối hợp chặt chẽ tại các diễn đàn đa phương, tham gia vào các sáng kiến quốc tế nhằm thúc đẩy hợp tác giải quyết các vấn đề an ninh phi truyền thống trên phạm vi toàn cầu. Cuối cùng là đẩy mạnh hợp tác song phương dựa trên thế mạnh và nhu cầu của mỗi nước trong phòng ngừa, ứng phó với các vấn đề an ninh phi truyền thống. Trong đó nước Đức có thể chia sẻ kinh nghiệm trong quản trị AI thông qua việc xây dựng Đạo luật AI của châu Âu (với tư cách là thành viên chủ chốt của Liên minh châu Âu) và hoàn thiện hệ thống pháp luật liên quan đến công nghệ của Đức; hợp tác nâng cao năng lực quản trị các vấn đề an ninh phi truyền thống, nhất là vấn đề nảy sinh từ sự phát triển của công nghệ AI...

Đối với lĩnh vực an ninh khí hậu, theo Cố vấn cấp cao của SPD về khí hậu, năng lượng, công nghiệp và đổi mới M. L. Wiedermann cho rằng, việc thích ứng với biến đổi khí hậu là một vấn đề an ninh và nhiệm vụ của mỗi nhà nước là phải bảo đảm cuộc sống an toàn cho tất cả mọi người tại nơi họ sinh sống. Điều này đòi hỏi sự nỗ lực lớn, trong đó không thể không nhắc đến khía cạnh công bằng xã hội, bảo đảm mọi biện pháp thích ứng khí hậu phải rõ ràng, xuyên suốt đối với mọi tầng lớp nhân dân, trên khắp các vùng, miền của đất nước, nhất là các nhóm dân số dễ bị tổn thương. Việt Nam và Đức có thể học hỏi, trao đổi kinh nghiệm giữa hai quốc gia trong các giải pháp hướng đến mục tiêu Net Zero đến năm 2045.

Trên lĩnh vực kinh tế, về phía Việt Nam, đồng chí Nguyễn Sinh Nhật Tân, Thứ trưởng Bộ Công Thương chia sẻ định hướng, giải pháp của Việt Nam trước chính sách thuế quan của Hoa Kỳ. Theo đó, thay vì bị động trước chính sách thuế, Việt Nam đã có chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về hội nhập kinh tế quốc

tế, gắn liền với nâng cao nội lực và khả năng thích ứng với biến động bên ngoài, từ đó có cơ sở để ứng phó một cách chủ động và linh hoạt. Trong bối cảnh thương mại quốc tế có nhiều biến động, Việt Nam chủ động xây dựng và thực hiện các giải pháp, như tiếp tục triển khai đàm phán để đạt được thỏa thuận thương mại với Hòa kỳ trên cơ sở cân bằng, phù hợp với lợi ích của hai nước. Chủ động đa dạng hóa thị trường xuất khẩu, đa dạng chuỗi cung ứng. Phát triển thị trường trong nước, thúc đẩy tiêu dùng nội địa, đẩy mạnh phong trào tiêu dùng hàng hóa do Việt Nam sản xuất. Đẩy mạnh cơ cấu lại nền kinh tế, thúc đẩy đầu tư, xác lập mô hình tăng trưởng mới dựa trên các xu thế mới về kinh tế xanh, kinh tế số, kinh tế tuần hoàn, ứng dụng khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyên đổi số...

Chia sẻ về chính sách thương mại quốc tế, từ góc nhìn Nghị viện châu Âu, Chủ tịch Ủy ban Thương mại quốc tế (INTA) của Nghị viện châu Âu, Chủ tịch Hội nghị các chủ tịch ủy ban (CCC) của Nghị viện châu Âu - đồng Trưởng Đoàn đại biểu SPD Bernd Lange cho rằng, Việt Nam và Liên minh châu Âu cần có sự hợp tác nhiều hơn nữa trong các lĩnh vực năng lượng tái tạo và đổi mới sáng tạo; đồng thời cùng nhau hành động vì một trật tự thương mại dựa trên luật pháp và sự bền vững.

Các đại biểu đã cùng nhau chia sẻ, thảo luận sâu để nhận diện về cục diện chính trị thế giới mới; về vấn đề an ninh phi truyền thống trước các cơ hội và thách thức của khoa học - công nghệ, nhất là sự phát triển của AI; về nỗ lực đa phương hướng tới an ninh khí hậu; về những thay đổi của trật tự kinh tế toàn cầu và ứng phó chính sách của các nước trước chính sách thuế quan mới của một số nước; giá trị phương Đông trong văn minh nhân loại thời đại mới; về chính sách đối tác quốc tế - đoàn kết trong một trật tự thế giới mới...

Các đại biểu đều thống nhất khẳng định, trong bối cảnh cục diện thế giới biến động nhanh chóng, việc nhận diện và dự báo đúng xu thế chính trị toàn cầu có ý nghĩa quan trọng đối với mọi quốc gia, trong đó có Việt Nam và Đức. Việc tăng

cường đối thoại, trao đổi lý luận giữa Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Dân chủ xã hội Đức là kênh hợp tác ý nghĩa, giúp tăng độ tin cậy chính trị, chia sẻ quan điểm, chính sách và các giá trị tiên bộ của nhau, góp phần thúc đẩy quan hệ Đối tác chiến lược Việt Nam - Đức phát triển thực chất, hiệu quả và toàn diện./.